

Nieuws vanuit de Inspectie

Wegen en meten

Weegt en meet u nog altijd netjes alle kinderen? Plot u die dan elke keer op de curve? Wordt die curve elke keer beoordeeld door iemand met verstand van zaken? Of weegt u alleen nog maar of u wel of niet mishandeling moet melden en meet u hoeveel tijd u besteedt aan lichte opvoedhulp?

Juist dit allemaal doen, kan letterlijk van levensbelang zijn voor de kinderen die aan uw zorg zijn toevertrouwd. Laat ik dat met een sprekend voorbeeld uit uw dagelijkse praktijk verduidelijken. Ik ontving deze week een PRISMA-analyse van een jeugdgezondheidszorginstelling. Zij hadden deze analyse gemaakt naar aanleiding van een ernstige mishandeling van een kind dat al allerlei extra zorg ontving, waaronder jeugdgezondheidszorg. Bij grondige en systematische bestudering ontdekten deze collega's onder andere dat ze bij dit kind weliswaar lengte en gewicht hadden gemeten, maar dat vanwege alle andere zorgen deze gegevens niet in de groeicurves waren geplott. Mede omdat over dit kind ondertussen al drie verschillende JGZ-dossiers bestonden, en de curves dus nergens compleet waren. De medewerkers besloten hun kostbare tijd vooral te besteden aan de opvoeden- en gedragsproblematiek bij dit kind. Pas nadat de mishandeling aan het licht gekomen was, bij de analyse achteraf, werden alle lengte- en gewichtgegevens in één curve

geplot. Wat bleek: de curve vertoonde een opvallende knik in de periode waarin het achteraf gezien fout was gegaan. Kortom, de lengte- en gewichtcurve blijven een essentieel signaleringsinstrument binnen de jeugdgezondheidszorg. Niet alleen voor lichamelijke ziekten, maar zeker ook voor psychosociale problemen. Een kind kun je immers niet opdelen in een 'medisch deel' en een 'psychosociaal deel'. Het blijft één en hetzelfde kind.

Was het leuk voor de desbetreffende collega's om hier achter te komen? Nee, natuurlijk niet. Het is niet leuk als je iets ontdekt dat beter had gekund of gemoeten. Zeker als anderen meekijken of nog erger, de vinger op de zere plek leggen. En als dat door een extern iemand gezegd wordt die net niet goed weet hoe het bij jullie in de praktijk werkt, krijg je al snel de neiging in de weerstand te schieten. Toch is het verstandig om deze standaard verdedigingsreflex even te negeren en bij jezelf na te gaan of je hier niet iets uit kunt leren, of je hiermee je eigen werkwijze niet nog verder kunt verbeteren, of je het hiermee niet nog beter kunt maken voor de kinderen.

Momenteel wordt de inspectie ook de maat genomen. Maar liefst vier officiële commissies/organen wegen het functioneren van de inspectie. We hebben het onderzoek van de Nationale ombudsman gehad, gevolgd door dat van de

Commissie-Samson die de rol van de overheid (waaronder de toezichthouders) onderzocht bij het seksueel misbruik van minderjarigen die onder verantwoordelijkheid van de overheid in instellingen of pleeggezinnen zijn geplaatst. Verder liet de minister de inspectie doorlichten om te bepalen of de inspectie in staat is om haar Toezichtvisie uit te voeren en liet de minister een dossieronderzoek naar de inspectie uitvoeren. Is dat leuk? Nee. Ik had mijn tijd liever gewoon aan mijn werk besteed. Het voelt soms zelfs pijnlijk aan, met name als de geleverde kritiek als onterecht wordt ervaren, zonder dat je je daartegen kunt verdedigen. Toch kan de inspectie van de kritiek leren en hier beter van worden. Zeker is dat deze kritiek tot veranderingen in onze werkwijze zal leiden. Ik merk dat al in mijn dagelijkse praktijk, met name rond meldingen. Daar gaan we nu nóg professioneler mee om. Kortom: prima als we af en toe gemeten worden, als de waarde van ons werk gewogen wordt en op de curve gezet. Dat levert kwaliteitswinst op en daar is de burger uiteindelijk bij gebaat.

*dr. F.J.M. van Leerdam
Coördinerend specialistisch senior
inspecteur jeugd en kindermishandeling*

Deze rubriek is geplaatst onder verantwoordelijkheid van de Inspectie.